

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึง โครงสร้างการบริโภคของครัวเรือนในจังหวัด เชียงใหม่ปี 2547 และหาสมการการบริโภคของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ปี 2547 โดยใช้ข้อมูล ทติชภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ปี 2547 จำนวน 524 ครัวเรือน ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากสำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการสำรวจภาวะเศรษฐกิจ และสังคมของครัวเรือน โดยวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่จะพบว่าค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือนนั้นมีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยเท่ากับ 10,741.71 บาท โดย ที่รายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือนนั้นมีค่าเท่ากับ 14,449.59 บาท ทางด้านอายุของหัวหน้า ครัวเรือนนั้นมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 50.44 ปี เมื่อพิจารณาถึงความเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยจะพบว่า ครัวเรือนที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยมีถึงร้อยละ 74.81 และหัวหน้าครัวเรือนนั้นพบว่าเป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชายร้อยละ 70.23 และเพศหญิงร้อยละ 29.77 ส่วนระดับการศึกษาของ หัวหน้าครัวเรือนนั้นพบว่าอยู่ในระดับประถมศึกษาถึงร้อยละ 71.18 ในขณะที่ระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่านั้นมีเพียงร้อยละ 7.63 และสถานภาพสมรสของหัวหน้าครัวเรือนพบว่ามีสถานภาพ แต่งงานอยู่ที่ร้อยละ 63.93 ส่วนสถานภาพโสดจะมีอยู่เพียงร้อยละ 9.35 เท่านั้น

ค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือนเท่ากับ 10,741.71 บาท ต่อเดือน โดยมี ค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือนระหว่าง 2,001-4,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.70 และรายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือนเท่ากับ 14,449.59 บาทต่อเดือน โดยมีรายได้ โดยเฉลี่ยระหว่าง 2,000-4,000 บาทต่อเดือนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 15.65

โครงการสร้างการบริโภคของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ปี 2547 พบว่า ค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนจำแนกตามประเภทของค่าใช้จ่ายค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคที่สูงสุดคือหมวดอาหารและเครื่องดื่มเท่ากับร้อยละ 30.58 รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสารเท่ากับร้อยละ 27.39 และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย และเครื่องใช้ในบ้านเท่ากับร้อยละ 22.21

จากการศึกษาโครงสร้างค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคโดยจำแนกตามสถานภาพความเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยพบว่าครัวเรือนที่มีได้เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยและครัวเรือนที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยมีโครงสร้างค่าใช้จ่ายเหมือนกันคือ มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร และที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้าน

ส่วน โครงสร้างค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคจำแนกตามเพศของหัวหน้าครัวเรือนพบว่าครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นเพศหญิงมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด รองลงมาคือที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้าน และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสารตามลำดับ ส่วนครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นเพศชายมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด รองลงมาคือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร และที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้านตามลำดับ

โครงสร้างค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนพบว่าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนต่ำกว่าปริญญาตรีมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด รองลงมาคือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร และที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้านตามลำดับ ส่วนครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนเท่ากับหรือสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสารมากที่สุด รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม และที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้านตามลำดับ

โครงสร้างค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคจำแนกตามสถานภาพสมรสของหัวหน้าครัวเรือนพบว่าครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีสถานภาพไม่โสดกับครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนมีสถานภาพการสมรสโสดมีโครงสร้างค่าใช้จ่ายเหมือนกันคือ มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด รองลงมาคือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร และที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้าน

และโครงสร้างค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคเมื่อจำแนกตามเขตที่อยู่อาศัยพบว่าครัวเรือนครัวเรือนที่อยู่ในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสารมากที่สุด รองลงมาคืออาหารและเครื่องดื่ม และ ที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้านตามลำดับ ส่วนครัวเรือนที่อยู่ในอำเภออื่นๆ มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด รองลงมาคือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร และ ที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้านตามลำดับ

จากการประมาณหาสมการการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่โดยมีปัจจัยตามข้างต้นมาเป็นตัวแปรจะพบว่ามี 3 ตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติก็คือปัจจัยทางด้านรายได้ โดยเฉลี่ย(Y) และปัจจัยทางด้านเขตที่อยู่อาศัย(COMMUN) ซึ่งมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 ปัจจัยทางด้านระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน(EDU) ซึ่งมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 0.1 ส่วนปัจจัยอื่นๆ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนมีค่าเท่ากับ 0.274842 นั่นก็ตรงกันกับสมมติฐานรายได้สัมบูรณ์ (Absolute Income Hypothesis) ของ John Maynard Keynes ซึ่งมีสมมติฐานว่าการบริโภคส่วนใหญ่นั้นจะขึ้นอยู่กับระดับรายได้ และเมื่อรายได้เพิ่มขึ้นจะทำให้การบริโภคเพิ่มขึ้นแต่เพิ่มขึ้นน้อยกว่าระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้นคือค่า MPC มีค่ามากกว่าศูนย์แต่น้อยกว่าหนึ่ง

จากการประมาณหาสมการ โดยพิจารณาจากปัจจัยทางสังคมเศรษฐกิจพบว่าค่าความโน้มเอียงการบริโภคหน่วยสุดท้ายของครัวเรือนที่มีสถานภาพสมรสของหัวหน้าครัวเรือนเป็น โสดสูงกว่าครัวเรือนที่มีสถานภาพสมรสของหัวหน้าครัวเรือนไม่โสดซึ่งมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศนั้นถือว่าการบริโภคของภาคครัวเรือนนั้นมีบทบาทสำคัญจากการศึกษาโครงสร้างการบริโภคของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ และการหาสมการการบริโภคของครัวเรือน จะเห็นได้ว่ามีปัจจัยหลายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย โดยผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้ไปวางแผน นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจได้

5.2.1 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่สำคัญ คือ รายได้ของครัวเรือน กล่าวคือหากครัวเรือนมีรายได้มากขึ้น ครัวเรือนจะใช้จ่ายในการบริโภคมามากขึ้น ดังนั้นหากจังหวัดต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยการเพิ่มมูลค่าการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค ควรจะมีนโยบายที่ส่งเสริมให้ครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้น

5.2.2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคอีกปัจจัยหนึ่งคือระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนซึ่งพบว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะมีการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมมากขึ้น จึงควรมีการส่งเสริมการศึกษาให้กับทั้งหัวหน้าครัวเรือน และสมาชิกในครัวเรือนเพื่อเป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และมีความสามารถในการหารายได้ที่เพิ่มสูงขึ้น

5.2.3 จากการศึกษาพบว่าครัวเรือนที่อยู่ในอำเภอเมืองจะมีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าครัวเรือนที่อยู่ในอำเภออื่นๆ อันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมการบริโภคในพื้นที่อื่นๆ นอกเหนือไปจากอำเภอเมืองเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของจังหวัดเชียงใหม่ให้สูงขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

ข้อมูล และผลการศึกษาที่ได้มีข้อจำกัดทำให้ไม่สามารถนำไปศึกษาในแนวคิด และทฤษฎีอื่นๆ นอกเหนือไปจากสมมติฐานรายได้สัมบูรณ์ (Absolute Income Hypothesis) ได้ ในการศึกษาครั้งต่อไปถ้าสามารถหาข้อมูลที่นำมาใช้กับสมมติฐานอื่นๆ ได้จะช่วยทำให้อธิบายเกี่ยวกับโครงสร้างการบริโภคได้ดียิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved